യോഗവാസിഷ്ഠഃ/പ്രകരണമ് 6
(നിർവാണപ്രകരണം ഉത്തരാർധം)/സർഗം 7

ഭുശുണ്ഡ ഉവാച .
തതസ്തസ്യ മയാ ബ്രഹ്മംസ്തച്ഛ്രുത്വാ പാവനം വചഃ .
ഇദമുക്തം യഥാപൃഷ്ടം സുസ്പഷ്ടപദയാ ഗിരാ .. 1
സാധു വിദ്യാധരാധീശ ദിഷ്ട്യാ ബുദ്ധോഽസി ഭൂതയേ .
ഭവാന്ധകൂപകുഹരാച്ചിരേണോത്ഥാനമിച്ഛസി .. 2
പാവനീയം തവ മതീ രാജതേ ഘനരൂപിണീ .
വിവേകേനാനലേനേവ കനകദ്രവസംതതിഃ .. 3
ഉപദേശഗിരാമർഥമാദത്തേ ഹാരിഹേലയാ .
മുകുരേ നിർമലേ ദ്രവ്യമയത്നേനൈവ ബിമ്ബതി .. 4
യദിദം വച്മി തത്സർവമോമിത്യാദാതുമർഹസി .
അസ്മാഭിശ്ചിരമന്വിഷ്ടം നാത്ര കാര്യാ വിചാരണാ .. 5
യത്കിംചിത്സ്വദതേഽന്തസ്തേ ബുധ്യസ്വാബോധമുത്സൃജൻ .
നാസി ത്വം ചിരമപ്യന്തഃ പ്രേക്ഷിതോഽപി ന ലഭ്യസേ .. 6
നാഹംത്വമസ്തി ന ജഗദിതി നിശ്ചയിനസ്തവ .
സർവമസ്തി ശിവം തച്ച ന ദുഃഖായ സുഖായ തേ .. 7
കിമജ്ഞത്വാജ്ജഗജ്ജാതം ജഗതോഽഥ കിമജ്ഞതാ .
വിചാര്യാപീതി നോ വിദ്മ ഏകത്വാദലമേതയോഃ .. 8
മൃഗതൃഷ്ണാമ്ബുവദ്വിശ്വമവസ്തുത്വാത്സദപ്യസത് .
യശ്ചേദം ഭാതി തദ്ബ്രഹ്മ ന കിംചിത്കിംചിദേവ വാ .. 9
മൃഗതൃഷ്ണാമ്ബുവദ്വിശ്വം നാസ്തി ത്വമഥവാസ്തി ച .
പ്രതിഭാസോഽപി നാസ്ത്യത്ര തദഭാവാദതഃ ശിവമ് .. 6.2.7.10
വിശ്വബീജമഹംത്വം ത്വം വിദ്ധി തസ്മാദ്ധി ജായതേ .
സാദ്ര്യബ്ധ്യുർവീ-നദീശാദി/ജഗ+ജ്ജരഠ-പാദപഃ .. 11
അഹംത്വബീജാദണുതോ ജായതേഽസൗ ജഗദ്ദ്രുമഃ .
തസ്യേന്ദ്രിയരസാഢ്യാനി മൂലാനി ഭുവനാനി ഹി .. 12
താരകാജാലകലികാ ഋക്ഷൗഘഃ കോരകോത്കരഃ .
വാസനാഗുച്ഛവിസരാഃ പൂർണചന്ദ്രഃ ഫലാലയഃ .. 13
സ്വർഗാദയോ ബൃഹദ്വർഗാ മഹാവിടപകോടരാഃ .
മേരുമന്ദരസഹ്യാദിഗിരയഃ പത്രരാജയഃ .. 14
സപ്താബ്ധയോഽഗ്രസുതയഃ പാതാലം മൂലകോടരമ് .
യുഗാനി ഘുണവൃന്ദാനി പർവാണി ഗുണപങ്ക്തയഃ .. 15
അജ്ഞാനമുത്പത്തിമഹീ നരാ വിഹഗകോടയഃ .
ഉപലമ്ഭോ ബൃഹത്സ്തമ്ഭോ ദവോ നിർവാണനിർവൃതിഃ .. 16
രൂപാലോകമനസ്കാരാ വിവിധാമോദവൃത്തയഃ .
വനം വിപുലമാകാശം ശുക്തിജാലം മുഖത്വചഃ .. 17
വിചിത്രശാഖാ ഋതവ ഉപശാഖാ ദിശോ ദശ .

സംവിദ്രസമഹാപൂരോ വാതസ്പന്ദോ നിവർതനഃ .. 18
ചന്ദ്രാർകരുചയോ ലോലാ മജ്ജനോന്മജ്ജനോന്മുഖാഃ .
രമ്യാഃ കുസുമമഞ്ജര്യസ്തിമിരം ഭ്രമരഭ്രമഃ .. 19
പാതാലമാശാഗണമന്തരിക്ഷ-
മാപൂര്യ തിഷ്ഠത്യസദേവ സദ്വത് .
തസ്യാനഹന്താഗ്നിഹതേ്ഹമർഥ-
ബീജേ പുനർനാസ്തി സതോ്പി രോഹഃ .. 6.2.7.20

ഇത്യാർഷേ ശ്രീവാസിഷ്ഠ-മഹാരാമായണേ വാത്മീകീയേ മോക്ഷോ-പായേഷു നിർവാണപ്രകരണേ ഉത്തരാർധേ വിദ്യാധരോ-പാഖ്യാനേ ജഗദ്-വൃക്ഷ-ബീജ-വർണനം നാമ
സപ്തമഃ സർഗഃ ..7..
ഓം
****
CHECKED BY GURU P.R.IYER
12.12.2023